

26.I000196

Oirschot

**Kader hondenlosloopgebieden en hondenspeelweiden
gemeente Oirschot**

2026

1. Inleiding en doelstelling

Oirschot staat bekend als een "monument in het groen", dankzij de combinatie van meer dan 350 monumentale gebouwen en een rijke groene omgeving. Samen genieten we van en recreëren we in de rijke groene omgeving. Veel van onze inwoners genieten ook van de omgeving samen met hun huisdieren. Zo hebben veel inwoners één of meerdere honden waarmee ze graag wandelen. Het houden van een hond draagt bij aan de gezondheid van de eigenaar door uit te nodigen tot beweging. Daarnaast kan het hebben van een hond ook bijdragen aan gezelschap en het tegengaan van gevoelens van eenzaamheid.

Vanuit de groep hondenbezitters in gemeente Oirschot is de laatste jaren een oproep ontstaan om veilige en goed bereikbare locaties te realiseren binnen onze gemeente waar honden los kunnen lopen. Op deze aangewezen locaties kunnen honden zonder aangelijnd te zijn met hun eigenaar kunnen verblijven om te voldoen aan de natuurlijke bewegingsbehoefte van de hond, al dan niet door spel met andere honden.

Met dit kader geven we invulling aan gebieden waar honden los kunnen lopen binnen onze gemeente. Op deze manier creëren we van een veilige, schone en prettige leefomgeving voor mens, dier en natuur.

2. Categoriëring van gebieden

Niet elke locatie is geschikt voor het mogelijk realiseren van een gebied waar honden los kunnen lopen. We hanteren het principe dat we deze gebieden alleen in kunnen richten op locaties die de bestemming 'groen' hebben meegekregen en waar de realisatie van deze voorzieningen niet in strijd is met andere geplande ontwikkelingen. Daarnaast zijn we afhankelijk van het feit wie de grondeigenaar is. Ten derde heeft dit te maken met de regels die we hebben opgesteld in de algemene plaatselijke verordening (APV).

Binnen onze gemeente bestaat er een onderscheid tussen grond waar de gemeente zelf eigenaar van is, en grond die van een andere eigenaar is. Over ontwikkelingen op grond waar de gemeente de eigenaar van is, speelt de gemeente een duidelijke rol. Maar er zijn ook gebieden binnen de gemeente waar andere partijen (o.a. Brabants Landschap) eigenaar van zijn. Deze grondeigenaren hebben het laatste woord over wat er wel of niet ontwikkeld kan worden op hun grond.

In de APV (artikel 2:57 Loslopende honden) hebben we regels opgesteld voor locaties waar een hond wel of niet mag verblijven en waar een hond wel of niet aangelijnd moet zijn. Zo mag een hond niet verblijven op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats (artikel 2:57, lid 1 onder a) en ook niet binnen of buiten de bebouwde kom op een openbare plaats als de hond niet is aangelijnd (artikel 2:57, lid 1 onder b en c) tenzij deze plaats daarvoor is aangewezen door het college (artikel 2:57, lid 2).

Onder de plaatsen die worden aangewezen door het college als plaats waar het aanlijnen van de hond niet noodzakelijk is, onderscheiden we twee vormen: hondenlosloopgebied en hondenspeelweide. Een hondenlosloopgebied wordt omschreven als een groter terrein in het buitengebied. Een hondenspeelweide wordt daarentegen omschreven als een kleiner terrein binnen de bebouwde kom.

3. Criteria voor locatiekeuze voor hondenlosloopgebieden en hondenspeelweiden

De aanwijzing van een hondenlosloopgebied of een hondenspeelweide is altijd een afweging tussen de behoefte aan bewegingsvrijheid voor honden en de belangen van natuur, veiligheid en overige recreatie. Hieronder stellen we een aantal criteria vast voor beide soorten gebieden op basis waarvan de afweging gemaakt kan worden of een beoogde locatie wel of niet geschikt is.

3.1 Criteria hondenlosloopgebied

Elk potentieel hondenlosloopgebied wordt getoetst aan de volgende pijlers:

- **Verkeersscheiding:** Een locatie ligt bij voorkeur op veilige afstand (minimaal 5 meter) van drukke verkeersaders of spoorwegen. Indien de afstand kleiner is, dient een fysieke barrière (zoals een haag of hekwerk) als scheiding om veiligheid te garanderen.
- **Kwetsbare gebieden:** Er worden geen losloopgebieden aangewezen in Natura 2000-gebieden, ecologische verbindingzones of gebieden met een hoge dichtheid aan grondbroeders.
- **Wildrust:** Locaties mogen de rust van reeën of andere grote fauna niet verstoren. Bij grenswaarden wordt gewerkt met seizoensgebonden beperkingen (bijv. aanlijnplicht tijdens het broedseizoen).
- **Conflictvermijding:** Losloopgebieden worden fysiek gescheiden van: kinderspeelplaatsen en schoolroutes (minimale buffer van 5 meter), sportvelden en intensieve recreatieweides (picknickplaatsen), begraafplaatsen en herdenkingsplaatsen.

3.2 Criteria hondenspeelweide

Elk potentiële hondenspeelweide wordt getoetst aan de volgende pijlers:

- **Verkeersscheiding:** Een locatie ligt bij voorkeur op veilige afstand (minimaal 5 meter) van drukke verkeersaders of spoorwegen. Indien de afstand kleiner is, dient een fysieke barrière (zoals een hekwerk) als scheiding om veiligheid te garanderen.
- **Toegankelijkheid:** Gebieden moeten goed bereikbaar zijn via het bestaande voetpadennetwerk.
- **Sociale Veiligheid:** De locatie moet overzichtelijk zijn. Gebieden met dichte, onoverzichtelijke bosschages die het zicht van de begeleider op de hond (of vice versa) belemmeren, worden vermeden.
- **Conflictvermijding:** Losloopgebieden worden fysiek gescheiden van: kinderspeelplaatsen en schoolroutes (minimale buffer van 5 meter), sportvelden en intensieve recreatieweides (picknickplaatsen), begraafplaatsen en herdenkingsplaatsen.

4. Inrichting en beheer

Zowel een hondenlosloopgebied als een hondenspeelweide moet na toewijzing worden ingericht en beheerd. Voor sommige toekomstige hondenlosloopgebieden of hondenspeelweiden zal gelden dat de inrichtingsvoorwaarden al deels aanwezig zijn (bijvoorbeeld reeds beschikbare straatverlichting). Voor andere toekomstige hondenlosloopgebieden of hondenspeelweiden geldt dat deze inrichtingsvoorwaarden nog niet aanwezig zijn en dus nog moeten worden gerealiseerd na aanwijzing.

3.1 Inrichting hondenlosloopgebied

Een hondenlosloopgebied moet als zone duidelijk kenbaar worden gemaakt door middel van borden. Daarnaast moet een hondenlosloopgebied voorzieningen zoals zitbankjes voor eigenaren en prullenbakken hebben. Onderhoud van dit hondenlosgebied zal worden afgestemd met het algemene onderhoud van dit ge-

bied en de eventuele grondeigenaar (indien de gemeente geen grondeigenaar is). Eventuele verlichting van het hondenlosloopgebied zal moeten worden afgestemd op onder andere de in het gebied geldende wild-rust.

3.1 Inrichting hondenspeelweide

Een hondenspeelweide zal worden ingericht als omheinde grasrijke zone (door middel van hekwerk) en al dan niet met een bord 'hondenspeelweide'. De omheining zal, naar gelang de grootte van het veld, één tot twee poortjes hebben ten behoeve van het in- en uitgaan van de hondenspeelweide. Bij de poortjes zal de mogelijkheid worden geboden van een stenen ondergrond ten behoeve van de toegankelijkheid van het veldje voor rolstoel- of rollatorgebruikers. In de buurt van of binnen de hondenspeelweide moet er ruimte zijn voor een bankje voor hondeneigenaren en een prullenbak. De hondenspeelweide wordt verlicht door middel van straatverlichting.

Het beheer van de hondenspeelweide zal bestaan uit onderhoud van het hekwerk, het ledigen van de prullenbak, het eventueel poeprij maken van de hondenspeelweiden, het maaien van het gras en het onderhouden van de verlichting.

5. Gebruiksregels

We spreken voor het gebruik van hondenlosloopgebieden en hondenspeelweiden een aantal gedragsregels voor het gebruik af. Op deze manier geven we kaders mee voor het gedeeld gebruik van de voorzieningen door meerdere hondeneigenaren, hun honden, en overige recreanten en de plaatselijke natuur. In een aangewezen hondenlosloopgebied of hondenspeelweide vervalt de aansluitplicht, maar blijven de algemene verantwoordelijkheden van de hondeneigenaar onverminderd van kracht. De volgende regels vormen de basis:

1. **Direct appèl:** Het los laten lopen van de hond is enkel toegestaan als de hond direct reageert op commando's van de begeleider. De hond mag geen overlast of angst veroorzaken bij andere honden, hondeneigenaren of voorbijgangers.
2. **Zichtveld:** De begeleider houdt de hond te allen tijde in het zicht. Het achterlaten van honden in omheinde gebieden zonder direct toezicht is verboden.
3. **Opruimplicht:** Binnen de gehele gemeente — inclusief alle losloopgebieden en hondenspeelweides — geldt een strikte opruimplicht voor hondenpoep. Begeleiders dienen hiervoor altijd over voldoende hulpmiddelen (zakjes) te beschikken.
4. **Bescherming flora en fauna:** In losloopgebieden die grenzen aan natuurzones is het honden verboden om wild op te jagen of zich buiten de gemarkeerde paden/zones te begeven, ter bescherming van de biodiversiteit en broedgebieden.
5. **Veiligheid:** Bij incidenten of agressief gedrag is de eigenaar verplicht de hond direct aan te lijnen en de locatie te verlaten.

6. De rol van inwonersinitiatieven en participatie

Hondeneigenaren zelf weten het beste welke locaties mogelijk ontplooid kunnen worden tot een hondenlosloopgebied of een hondenspeelweide. Zij lopen namelijk dagelijks door de buurt en weten wat er speelt. Daarom vragen we hondenbezitters om de handen ineen te slaan en als burgerinitiatief een aanvraag bij de

gemeente in te dienen voor het mogelijk ontplooien van een hondenlosloopgebied of een hondenspeelweide op een door hen beoogde locatie.

Bij het wel of niet realiseren van een hondenlosloopgebied is het belangrijk om aan de behoeften van zowel hondenbezitters als direct omwonenden te voldoen. Omwonenden van locaties die mogelijk tot hondenlosloopgebied ontwikkeld kunnen worden, kunnen overlast ervaren van een dergelijke locatie. Denk hierbij aan stankoverlast wanneer de hondenpoep niet wordt opgeruimd of geluidsoverlast van blaffende honden. Het inwonersinitiatief kan de gesprekken met de buurt voeren om zorgen weg te nemen. Bijvoorbeeld door de afspraak te maken dat hondeneigenaren zich extra inspannen om de voorziening schoon te houden.

Hieronder hebben we een aantal punten opgesteld waar een aanvraag van een inwonersinitiatief minimaal aan moet voldoen om een hondenlosloopgebied of hondenspeelweide te realiseren (zie bijlage 1). Aanvragen kunnen worden ingediend via info@oirschot.nl

Mocht er een aanvraag voor een hondenspeelweide of een hondenlosloopgebied worden ingediend op de eigen grond van de gemeente, kan de aanvraag in behandeling worden genomen. Hierbij zal worden gekeken naar de bestemming van een stuk grond. Wanneer de bestemming anders is dan 'groen', is het niet mogelijk om hier een dergelijke voorziening te realiseren. Ook wordt er gekeken of eventuele andere geplande ontwikkelingen niet strijdig zijn met het realiseren van deze voorzieningen.

Mocht er een aanvraag voor een hondenlosloopgebied in het buitengebied of een hondenspeelweide worden ingediend op een locatie waar de gemeente geen eigenaar van is, dan kan de gemeente in ieder geval een gesprek met de grondeigenaar faciliteren. Op basis van dat gesprek moet dan blijken of de aanvraag wel of niet in behandeling kan worden genomen. Hierbij hanteren we wel het principe dat de gemeente in beginsel geen grond gaat pachten met als doel hier een hondenlosloopgebied of hondenspeelweide op gaat ontwikkelen.

Bijlage 1

Inwonersinitiatief

Antwoorden zoveel mogelijk SMART formulieren

1. Wat is de wens, een hondenlosloopgebied of een hondenspeelweide?
 - a. Is er draagkracht?
 - i. Wat vinden omwonenden van het initiatief?
 - ii. Is er een meerderheid voor het realiseren van deze voorziening? (>75%)
 - iii. Hoe worden de zorgen van de minderheid weggenomen?
 - b. Hoe groot is de voorziening?
 - c. Op welke locatie wordt deze voorziening gewenst?
 - i. Hoe voldoet deze locatie aan de in dit kader opgenomen criteria voor de gewenste voorziening?
Verkeersscheiding (hondenlosloopgebied en hondenspeelweide):
Kwetsbare gebieden (hondenlosloopgebied):
Wildrust (hondenlosloopgebied):
Conflictvermijding (hondenlosloopgebied en hondenspeelweide):
Toegankelijkheid (hondenspeelweide):
Sociale veiligheid (hondenspeelweide):
 - ii. Maak een plattegrond met afmetingen
2. Beschikbaarheid voorzieningen (verlichting, prullenbak, bankje, bebording, hekwerk, tegels)
 - a. Welke voorzieningen zijn er al beschikbaar op de beoogde locatie?
 - b. Welke voorzieningen zijn er nog niet beschikbaar op de beoogde locatie?
3. Bestaat er een mogelijkheid van cofinanciering vanuit het inwonersinitiatief (bijvoorbeeld subsidies en fondsen)?
4. Welke ondersteuning kan het inwonerinitiatief bieden in het kader van onderhoud (bijvoorbeeld bijdragen aan het opruimen van het veldje)?